

JURISPRUDENCIA AMBIENTAL A CATALUNYA

(SEGON SEMESTRE 2023)

SILVIA CARMONA GARIAS

Professora Associada

Universitat Rovira i Virgili

Sumari: 1. Una visió general; 2. Els instruments econòmics ambientals; 2.1. Impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial; 2.2 Taxa per la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica, gas, aigua i hidrocarburs; 2.3 Taxa metropolitana de tractament i disposició de residus municipals a l'AMB; 2.4 Taxa d'ocupació del sòl, subsòl i vol del domini públic local; 3. La intervenció administrativa; 3.1 Autoritzacions ambientals i valors límits d'emissions; 3.2 Planificació urbanística i qüestions ambientals; 4. Responsabilitat ampliada del productor de residus d'aparells elèctrics i electrònics.

1. UNA VISIÓ GENERAL

Durant aquest període el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) s'ha pronunciat en diverses sentències en les quals s'han dirimit qüestions relacionades amb el medi ambient, resolent recursos contenciosos administratius i recursos d'apel·lació. Especialment destaquen en el marc dels recursos contenciosos administratius els instruments econòmics ambientals, en particular, com en cròniques anteriors, l'impost sobre el valor de la producció d'energia elèctrica o la taxa per la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica, gas, aigua i hidrocarburs, temàtiques sobre les que ja havia obsequiat la comunitat jurídica amb multitud de conflictes i els seus respectius pronunciaments, trobant-nos, doncs, amb una matèria a la que poques aportacions jurisprudencials hi cabia fer; les reclamacions contra l'impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial, que ja queda clar que no es poden considerar ajuts de l'Estat per gravar uns determinats subjectes i no altres, ni discriminatori per respondre a causes objectives, raonables i a la legítima voluntat del legislador; la taxa de tractament i

disposició de residus municipals de l'Àrea metropolitana de Barcelona; o la taxa d'ocupació del sòl, subsòl i vol del domini públic local.

En relació amb els àmbits de la intervenció administrativa, trobem diverses sentències referides a matèries disperses, com són els valors límits d'emissions en autoritzacions ambientals per les zonificacions acústiques municipals, tan difícils de qüestionar pels interessats, els plans de Millora de la qualitat de l'aire o la planificació urbanística vinculada a l'avaluació ambiental, en aquest cas destaca una sentència que recrimina a l'ens local, entre altres qüestions, haver ignorat la necessària avaluació d'impacte ambiental en una modificació substancial d'un pla general que no havia estat inicialment sotmès a cap avaluació ambiental; o una altra en què es critica a l'Administració per esgrimir el medi ambient com causa del silenci administratiu negatiu en una llicència per la conducció i tinença de gossos potencialment perillosos que no va resoldre dins de termini, en aquest cas el Tribunal afirma que *“parece artificioso y exagerado pretender amparar la actividad objeto de licencia entre las actividades relativas al medio ambiente”*¹.

En un altre ordre de coses, i igual que en l'anterior període, encara trobem algunes sentències relatives a la impugnació de les resolucions del Departament de Salut de la Generalitat que adoptaven mesures especials en matèria de salut pública per a la contenció del brot epidèmic de la pandèmia de COVID-19 a diversos municipis; a la improcedència d'impugnació autònoma de les avaluacions d'impacte ambiental per ser mers actes de tràmit; a la distinció entre ampliació d'una autorització d'explotació o nova instal·lació atenent a la magnitud del projecte i la manca d'innocuitat en relació amb les condicions preexistents; a la manca de motivació suficient en l'acceptació com a despeses subvencionables d'actuacions realitzades com a mesures mediambientals en una subvenció en el marc d'un programa operatiu; autoritzacions d'activitats amb impacte ambiental, com dipòsits controlats de residus o activitats ramaderes porcines i avícoles, la tramitació de plans especials urbanístics, llicències d'activitat, procediments de restauració de la realitat física alterada, de contradiccions en la motivació que fonamenten la nul·litat de plans urbanístics, caça i pesca esportiva en relació amb el catàleg d'espècies

¹ STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 456/2023, de 22 de juny [JUR\2023\314156].

exòtiques, entre altres, que no s'han considerat suficientment rellevants en la matèria que ens ocupa per ser comentades, però sí es referencien².

Per últim, també s'han dictat en aquest període altres Sentències relatives com en altres períodes, a la contaminació acústica, sense aportar nous arguments diferents als ja analitzats en altres ocasions que siguin mereixedors d'un anàlisi en profunditat³, o a la responsabilitat ampliada del productor de residus d'aparells elèctrics i electrònics.

2. ELS INSTRUMENTS ECONÒMICS AMBIENTALS

2.1. Impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial

A la Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 1a) núm. 1735/2023, d'11 de maig [JUR\2023\281035], essent ponent Emilia Giménez Yuste, es resol recurs contenciós-administratiu d'EUROWINGS GMBH, contra la Junta de Tributs de Catalunya, per la interposició d'un recurs indirecte contra sol·licitud de rectificació de l'autoliquidació de l'impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produït per l'aviació comercial, de l'exercici de 2019, en base a la inconstitucionalitat de la Llei 12/2014, de 10

² És el cas de la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1470/2023, de 24 d'abril [JUR\2023\231692]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1799/2023, de 16 de maig [JUR\2023\332327]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1363/2023, de 18 d'abril [JUR\2023\332425]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1364/2023, de 18 d'abril [JUR\2023\333051]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1641/2023, de 4 de maig [JUR\2023\333200]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1723/2023, de 15 de maig [JUR\2023\333207]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2489/2023, de 29 de juny [JUR\2023\335236]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2652/2023, d'11 de juliol [JUR\2023\335277]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2653/2023, d'11 de juliol [JUR\2023\335705]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2757/2023, de 18 de juliol [JUR\2023\335759]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1310/2023, de 13 d'abril [JUR\2023\229451]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1987/2023, de 30 de maig [JUR\2023\277307]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1876/2023, de 22 de maig [JUR\2023\277350]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1877/2023, de 22 de maig [JUR\2023\282088]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 3a) núm. 1896/2023, de 23 de maig [JUR\2023\280732]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2142/2023, de 12 de juny [JUR\2023\312505]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2418/2023, de 27 de juny [JUR\2023\312631]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1689/2023, de 8 de maig [JUR\2023\321671]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2582/2023, de 3 de juliol [JUR\2023\332356]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2779/2023, de 18 de juliol [JUR\2023\335188]; la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 3a) núm. 2900/2023, de 26 de juliol [JUR\2023\336137].

³ És el cas de la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 5a) núm. 2717/2023, de 14 de juliol [JUR\2023\335546];

d'octubre, i la seva inadequació al dret europeu. Centra la seva argumentació en un Informe de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, d'11 de febrer de 2015, segons el qual no procedeix la modificació de la Llei per totes les diferències introduïdes entre els operadors, que lesiona el dret de defensa de la competència, en gravar-se únicament els aeroports, i no altres mitjans de transport. Així, esmenta vulneració dels articles 107 i 108 del TFUE, tot denunciant una discriminació o ajuda selectiva en preveure's el tribut únicament per l'aviació, sense justificar la funció extra fiscal de reduir les emissions, tot vulnerant, així mateix, els articles 14 i 9.3 de la Constitució espanyola, en relació amb el principi d'igualtat i no discriminació.

La Sala acudeix a la jurisprudència del Tribunal Suprem, que en Sentència de 15 de juny de 2021, i seguint la fonamentació del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, adverteix que, a la llum del Dret en matèria d'ajudes d'Estat, l'exempció d'un impost no afecta a la legalitat del tribut en si mateix *“Del mismo modo, los deudores de un tributo no pueden invocar, para eludir el pago de dicho tributo, que la exención de la que disfrutaban otras empresas constituye una ayuda de Estado”*. Així mateix, les ajudes atorgades pels Estats membres no poden falsejar la competència, és a dir,

se refiere así a las decisiones de los Estados miembros por las que estos con el fin de alcanzar sus propios objetivos económicos y sociales, ponen mediante decisiones unilaterales y autónomas a disposición de las empresas o de otros sujetos de derechos, recursos o les concede ventajas destinadas a favorecer la realización de los objetivos económicos o sociales perseguidos.

Un cop assentat l'anterior, analitza el fet imposable, que en aquest tribut, propi de la Generalitat de Catalunya, el constitueix l'emissió d'òxids de nitrogen de les aeronaus en vols comercials de passatgers i mercaderies durant el cicle LTO (*landing and take-off*) —que comprèn les fases de rodada d'entrada a l'aeroport, de rodada de sortida de l'aeroport, d'enlairament i d'aterratge—, en aeròdroms pertanyents a municipis declarats zones de protecció especial de l'ambient atmosfèric per la normativa vigent. En aquest sentit, analitza la declaració de les zones de protecció especial en virtut de la Llei 22/1983, de 21 de novembre, i el Decret 226/2006, de 23 de maig, així com el Reial Decret

1073/2002, de 18 d'octubre, i conclou que els nivells de qualitat de l'aire pel diòxid de nitrogen avaluats als diferents municipis de Catalunya son superiors als nivells admissibles que fixa la normativa, suposar un risc d'afectació a la salut humana i al medi ambient. De tal manera que, a judici del Tribunal,

aparece más que justificada y con un criterio objetivo y razonable esa diferencia de trato, esto es, que se graven los vuelos del aeropuerto de Barcelona y no de los demás aeropuertos catalanes, en tanto (hasta el momento) es el único que está incluido en una zona declarada de protección especial del ambiente atmosférico, en lo que concierne al contaminante dióxido de nitrógeno. Además, ya se ha visto que existe apoyo legal y reglamentario para esta declaración, así como para establecer un impuesto ambiental que precisamente nutre el Fondo para la protección del ambiente atmosférico. Sin olvidar que el Real Decreto 1073/2002, de 18 de octubre, sobre evaluación y gestión de la calidad del aire ambiente en relación con el dióxido de azufre, dióxido de nitrógeno, óxidos de nitrógeno, partículas, plomo, benceno y monóxido de carbono, trae causa de la Directiva 96/62/CE del Consejo, de 27 de septiembre de 1996, sobre evaluación y gestión de la calidad del aire, la Directiva 1999/30/CE del Consejo, de 22 de abril de 1999, relativa a los valores límite de dióxido de azufre, dióxido de nitrógeno y óxidos de nitrógeno, partículas y plomo en el aire ambiente (modificada por la Decisión de la Comisión 2001/744/CE, de 17 de octubre), así como en la Directiva 2000/69/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 16 de noviembre de 2000, sobre los valores límite para el benceno y el monóxido de carbono en el aire ambiente.

I el fet que no es gravin altres mitjans de transports, obeeix a la voluntat legítima del legislador, *“lo cual, se mire por donde se mire, no constituye una diferencia de trato entre operadores prohibida por el derecho de la Unión”*.

En definitiva, la Sala conclou que la part actora pretén que la fiscalitat del sector del transport sigui la mateixa, sense distinció del mitjà, intensitat o impacte ambiental, i les circumstàncies i característiques de cada mitjà, la qual cosa sí seria contrària als principis constitucionals de capacitat econòmica, igualtat i progressivitat del nostre sistema tributari, per la qual cosa desestima íntegrament el recurs.

El mateix supòsit i idèntica resolució dona el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) a altres Sentències pronunciades durant aquest període, com són: la núm. 22275/2023, de 16 de juny [JUR\2023\485], en què és ponent Jordi Palomer Bou, part actora SWISS INTERNATIONAL AIR LINES LTD, i part demandada la Junta de Tributs de Catalunya, mitjançant el Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda, en què s'afegeix que

deberá señalarse que los meros alegatos de la parte recurrente no alcanzan a mostrar que no resulte atendible y justificado el objetivo del impuesto de contribuir a la mejora y la preservación del medio ambiente junto con una finalidad fiscal, puesto que con su exacción se obtendrán ingresos adicionales que han de permitir subvenir, en parte, a los gastos e inversiones públicas en materia de medio ambiente y, en general, a las políticas de fomento de la preservación y la mejora de la calidad del medio ambiente. Y en particular para la figura que nos ocupa inclusive a la luz de la Ley 22/1983, de 21 de noviembre, de protección del ambiente atmosférico, en relación con las zonas de protección especial para las que debe elaborarse un plan de actuación que indique las medidas que hay que tomar, los medios económicos o de otra naturaleza que hay que utilizar y las entidades y los órganos encargados de ejecutarlo y a ello se dirige la creación de un impuesto sobre las emisiones contaminantes de óxidos de nitrógeno a la atmósfera producidas por la aviación comercial en los términos relacionados.

O la núm. 1540/2023, de 28 d'abril [JUR\2023\231334], amb Montserrat Figuera Lluch com a ponent, i DEUTSCHE LUFTHANSA, AG com a part actora, entre altres⁴.

En canvi, a la Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1531/2023, de 27 d'abril [JUR\2023\231483], amb Javier Bonet Figuerola com a ponent, sí s'estima el recurs contenciós-administratiu interposat per ALITALIA SOCIETA AEREA ITALIANA, S.P.A.

⁴ Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1852/2023, de 19 de maig [JUR\2023\277518]; Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1807/2023, de 17 de maig [JUR\2023\280637]; Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2271/2023, de 16 de juny [JUR\2023\312301]; Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2820/2023, de 21 de juliol [JUR\2023\335195]

contra la Junta de Tributs de Catalunya, i això és així perquè en aquest cas, a la reclamació objecte del recurs li resulta aplicable la Llei 12/2014, de 10 d'octubre, en la seva redacció originària, i no amb la modificació del 2016, que només s'aplicava a vols comercials de passatgers, excloent vols de mercaderies; que la base imposable tenia en compte fins un màxim de 20.000 vols anuals, deixant de banda els que superessin aquesta xifra; i uns tipus impositius reduïts en les rutes de llarg recorregut. En aquest cas, doncs, la Sala considera que

se debe apreciar que con ese régimen se confiere una ventaja selectiva a sus beneficiarios ya que cuanto menos, no es que hasta puede sorprender que desde la perspectiva ambiental se deje de lado los vuelos de mercancías así como los otros supuestos, sino que en situación fáctica equiparable de vuelos de pasajeros resultan altamente beneficiadas las empresas con tan mayores números de vuelos como en atención a los destinos de largo recorrido o no y con nítidos caracteres discriminatorios desde luego a título de ventaja fiscal y respecto a los demás contribuyentes de esa naturaleza. Además, puestos a examinar si la diferenciación está justificada porque resulta de la naturaleza o de la estructura del sistema en el que se inscribe debe concluirse que ningún elemento aboga por esa posibilidad. Y es así que igualmente es destacable que con todo ello se alcanza un falseamiento o amenaza de falsear la competencia ante la situación precaria en la que se sitúan los no beneficiados y no afectos a la figura impositiva o privilegiados por la aplicación del tipo reducido.

I el mateix passa a altres Sentències, com la núm. 1349/2023, de 17 d'abril [JUR\2023\231639], essent Montserrat Figuera Lluch la ponent, i NORWEGIAN AIR INTERNATIONAL LIMITED la part actora que veu estimades les seves pretensions amb idèntica fonamentació; o la núm. 1322/2023, de 12 d'abril [JUR\2023\232399], amb la mateixa ponent, essent part actora DELTA AIRLINES INC., SUCURSAL EN ESPAÑA, SA, entre altres⁵.

⁵ Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1410/2023, de 20 d'abril [JUR\2023\232959]; Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1627/2023, de 3 de maig [JUR\2023\280251]; Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2866/2023, de 25 de juliol [JUR\2023\335384].

2.2. Taxa per la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local de les instal·lacions de transport d'energia elèctrica, gas, aigua i hidrocarburs

De nou el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya s'ha pronunciat sobre aquesta taxa a Sentències com la núm. 1487/2023, de 26 d'abril (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 1a) [JUR\2023\227348], essent ponent Eduardo Rodríguez Laplaza. En aquest cas, Red Eléctrica de España, SAU impugna l'aprovació definitiva de la Ordenança fiscal de l'Ajuntament de Seròs, publicada al BOP de Lleida de 24 de desembre de 2021.

La part actora, com en casos anteriors -la pròpia Sala recorda que el contingut és substancialment idèntic a les desenes de demandes presentades per aquesta actora, "abocant a un escenari de litigiositat massiva"-, considera que no s'ha respectat el termini mínim d'exposició pública al taulell d'anuncis de l'Ajuntament, ni s'ha respectat el requisit d'incloure la previsió d'aquesta ordenança al pla normatiu, tot incomplint el principi de bona regulació de l'article 129 de la Llei 39/2015. A més, argumenta que la Ordenança exclou de la seva tributació els supòsits d'utilització privativa, gravant únicament els d'aprofitament especial, i que hi ha una incorrecta determinació de la base imposable de la taxa, aliena a la intensitat de l'ús que es fa del domini públic, entenent que els tipus de gravamen que regula l'informe tecnicoeconòmic pels supòsits d'aprofitament especial son contraris a Dret per no adaptar-se a la doctrina jurisprudencial del Tribunal Suprem, iniciada per la Sentència de 3 de desembre de 2020 (recurs 3099/2019), segons la qual la intensitat de l'ús o de l'aprofitament ha de ser tingut en compte per establir els criteris definitoris del valor de mercat de la utilitat derivada per fixar l'import de la taxa. Per últim, també s'apunta una vulneració de l'article 335 LEC, per considerar que els pèrits podrien haver actuat amb manca d'objectivitat i imparcialitat.

En relació amb el primer motiu, es sol·licita la nul·litat de ple dret de la disposició perquè dels 30 dies que exigeix la normativa d'exposició, dos eren festius, i per tant només es va exposar durant 28 dies. La Sala apunta la desproporcionalitat del raonament,

exorbitante e inasumiblemente draconiano (...) habrá de recordarse a la recurrente que las exigencias formales del procedimiento de elaboración de disposiciones normativas, entre ellas aquella a la que la misma alude aquí, se enderezan a asegurar el mayor acierto y legalidad de las mismas, informándose en debido modo el hacer del titular de la potestad. No otro sentido tienen. No, desde luego, el de formalidades enervantes que sirvan a cualquier administrado para denunciar la más leve supuesta irregularidad a fin de dar al traste con la entera figura normativa, con absoluta desconsideración de la sustancial pulcritud del procedimiento seguido, y de la concreta tutela de los derechos de los administrados en cada caso. Justo lo que aquí persigue de forma farisea la sociedad recurrente. El motivo no puede resultar más infundado.

Quant a la inexistència de pla normatiu, el TSJ recorda, fent seus els arguments d'altres Sentències anteriors, que l'article 132 LPAC no té caràcter de bàsic, i per tant, no resulta aplicable a la potestat reglamentària dels ens locals, no suposant un motiu de nul·litat, ja que la naturalesa d'aquest pla és la d'un instrument programàtic, sense valor normatiu, que no pot afectar a la validesa de la Ordenança per quant no ha impedit la participació ciutadana en la seva elaboració, ni ha causat indefensió, ni s'han incomplert els principis de l'article 129 LPAC.

En relació amb el següent motiu d'impugnació, es desestima perquè el TSJ considera que l'Ajuntament només grava amb taxa l'aprofitament especial del domini públic local, establint un tipus impositiu diferenciat del 5% i del 2,5%, respectivament, per aquelles situacions que són d'aprofitament especial de baixa intensitat, i per aquelles altres que, per la seva intensitat s'assimilen a l'ús privatiu. De manera que *“el tratamiento independiente de no regulación de la utilización privativa en la OF aquí enjuiciada, no supone ningún tipo de discriminación ni infracción del principio de igualdad, máxime cuando la recurrente no ha establecido parámetros comparativos que impliquen hablar de una desigualdad injustificada e irrazonable”*. De tal manera que, en entendre que es diferencien dos tipus impositius en funció de la major o menor intensitat d'ús, es conclou que la determinació de la base imposable de la taxa és correcta.

Quant a la discussió sobre la manca de proporcionalitat de la taxa per gravar-se amb un 5%, la Sala considera que és ajustada a Dret, i que

no es posible con motivo de la doctrina del TS de diciembre de 2020, aprovechar lo resuelto por el Alto Tribunal en relación al tipo impositivo y extrapolarlo a la base imponible, base imponible que no se ha modificado. La STS de fecha 3/12/2020 valida la base imponible en cuestión y la citada base imponible toma en consideración el parámetro de la intensidad.

Això és així en tant que segueix la línia jurisprudencial del Tribunal Suprem en distingir zones de vol (essencialment, en el cablejat que sobrevola) de molt baixa o escassa intensitat (immissions mínimes) que no impedeixen d'ordinari l'ús comú del demani afectat per aquest transport, a la qual s'atribueix un 2,5% de tipus de gravamen, de les altres situacions o elements d'aprofitament especial del domini públic local, de major intensitat, zones de suport que exigeixen la col·locació d'instal·lacions fixes al sòl o subsòl (caixes d'amarrat, transformadors, torres metàl·liques, etc.) per sostenir o sustentar cables conductors d'energia, que comporten una aplicació del tipus impositiu del 5%, per la qual cosa, a judici del TSJ no existiria desproporcionalitat en la quantia de la taxa.

D'acord amb el Tribunal, malgrat l'actora afirma que manca motivació suficient

ninguna referencia hace al ITE que es el documento que contiene la justificación de los citados tipos impositivos. Como se ha expuesto, la elección del tipo impositivo está debidamente motivada en el ITE y el contenido del mismo no ha sido desacreditado con datos técnicos o informe pericial alguno que demuestre ni la falta de motivación ni la desproporcionalidad de aquéllos.

Per últim, s'afegeix un nou motiu que no s'esgrima en altres recursos, la manca d'objectivitat i imparcialitat dels pèrits, formulat en termes hipotètics: "*posible vulneración del artículo 335 LEC : los peritos firmantes del ITE podrían haber actuado con falta de objetividad e imparcialidad*". Al cas que ens ocupa, l'informe tecnicoeconòmic va ser elaborat per una entitat privada, un despatx d'advocats i un d'enginyers, la qual cosa no qüestiona el Tribunal, però la part actora afirma que aquestes entitats privades han assumit certes tasques que

poden comprometre la seva objectivitat en tant que una part dels honoraris queda condicionada als ingressos que percebi l'Ajuntament. Practicada la prova, es confirma que la contraprestació, certa, no es troba condicionada a cap objectiu més enllà de la prestació del servei, per la qual cosa el motiu no pot prosperar, i, en definitiva, es desestima el recurs en la seva totalitat.

El mateix supòsit i idèntica resolució dona el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 1a) a una altra Sentència pronunciada durant aquest període, la núm. 1554/2023 de 28 d'abril [JUR\2023\227417], en què és ponent Maria Abelleira Rodríguez, i de nou es desestima el recurs contenciós-administratiu interposat per Red Eléctrica de España, SAU, contra la Ordenança Fiscal núm. 12 reguladora de la Taxa per la utilització privativa del sòl i per l'aprofitament especial del vol dels terrenys comunals, com béns de domini públic municipal amb línies de transport i distribució d'energia elèctrica en alta tensió que no subministrin energia elèctrica al veïnat del municipi, en aquest cas, per part de l'Ajuntament d'Esterrí de Cardós, publicada al BOP de la província de Lleida de 28 de desembre de 2021, amb entrada en vigor l'1 de gener de 2022.

Els motius al·legats en aquest cas se centren, de nou, en defectes formals de tramitació de la modificació de la ordenança, i en defectes de fons per determinar la quota tributària d'acord amb l'ús i no amb la seva intensitat, suposant una quantia, a judici de la part actora, desproporcionada.

Aplicant els principis d'unitat de doctrina i seguretat jurídica, la Sala reitera els raonaments i conclusions ja esgrimits, i desestima el recurs íntegrament.

També ho fa a la Sentència núm. 2220/2023, de 14 de juny [JUR\2023\309973], amb Eduardo Rodríguez Laplaza com a ponent, idèntica part actora, i l'Ajuntament d'Isona i Conca Dellà com a demandada. Així com a la Sentència núm. 23333/2023, de 22 de juny [JUR\2023\318571], essent ponent el mateix magistrat, amb idèntica part actora, però essent la part demandada l'Ajuntament de Bossost.

2.3. Taxa metropolitana de tractament i disposició de residus municipals a l'AMB

A la Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 1a) núm. 2325/2023, de 22 de juny [JUR\2023\318237], essent ponent Isabel Hernández Pascual, es resol recurs contenciós-administratiu interposat per AGBAR (Societat General d'Aigües de Tarragona), contra l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

El recurs contenciós-administratiu té per objecte l'Ordenança fiscal reguladora de les taxes metropolitananes de tractament i disposició de residus municipals de l'Àrea Metropolitana de Barcelona per 2021, que modificava la Ordenança de 22 de desembre de 2020, concretament al capítol III de la Ordenança, que va quedar derogat per la Ordenança posterior de 28 de setembre de 2021, arran el contingut d'un informe dels Serveis de Prevenció i Gestió de Residus. D'acord amb aquest informe s'hauria de deixar sense efecte l'entrada en vigor del capítol regulador d'aquesta taxa a la Ordenança de 2021 per no comptar amb un padró fiscal de qualitat que reculli les activitats i superfícies dels establiments subjectes a la taxa, que a la data de l'informe no s'havia pogut concloure amb garanties suficients.

La base imposable i la quota a pagar de la taxa a la modificació del 2021 es calculava atenent a una exhaustiva distribució de les activitats, combinant la intensitat en la generació de residus, que es classificava en tres nivells, amb la tipologia de residus generats, essent la superfície un indicador indirecte de la quantitat de residus generats per l'establiment. En aquest sentit, l'elaboració del cens o padró d'activitats havia de ser correcte, i requeria una verificació conforme les dades declarades eren les reals. L'informe posava de manifest que alguns establiments es van donar d'alta sense informar sobre la seva qualificació, i per tant restaven sotmesos a la tarifa bàsica fins la correcta reclassificació, motiu pel qual es va deixar sense efecte.

Així, en tant que el capítol III impugnat, ni va entrar en vigor ni va produir efectes, es va concedir a les parts termini d'audiència per si consideraven que el recurs havia perdut de forma sobrevinguda el seu objecte. En aquest sentit, la part actora va acceptar que mancava d'interès mantenir el recurs respecte al tercer capítol de la Ordenança de 2021, però que subsistia l'interès en declarar la nul·litat de la Ordenança, en tant que la Ordenança de 2020 reproduïx i perllonga la vigència de la Ordenança de 2019 pel que fa al seu tercer capítol,

i no consta impugnada, anul·lada ni derogada, per tant, adquiria de nou eficàcia en els termes de la redacció de 2019, la qual cosa és impugnable seguint la doctrina del Tribunal Suprem establerta l'any 2020 (SSTS de 17 de juliol de 2020; 20 de juliol de 2020; i 23 de juliol de 2020).

Així la Ordenança impugnada regula tres taxes: la de tractament i dipòsit de residus generats en domicilis particulars; la de tractament i dipòsit de residus no generats en domicilis particulars; i la taxa de tractament i dipòsit de residus no domiciliaris.

Quant a aquesta última, la part actora discuteix la determinació indirecta de la quantitat i qualitat dels residus produïts per cada subjecte, prenent en consideració el consum d'aigua potencial i real per habitatge i per activitat econòmica, la qual cosa, a criteri de l'actora, vulnera la Directiva 2018\851\UE, sobre residus, i els principis de transparència i pagament per residus realment produïts (*pay as you throw*). Aquesta Directiva s'hauria d'haver transposat al nostre ordenament abans del 5 de juliol de 2020, però no es va fer fins l'aprovació de la Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sols contaminats. Així, la Ordenança impugnada es va aprovar amb posterioritat a la data màxima de transposició però abans de la entrada en vigor de la llei de transposició, el 22 de desembre de 2020. En conseqüència, cal analitzar la conformitat de la Ordenança amb la Directiva, ja que pel principi de primacia del dret de la Unió europea, i d'eficàcia directa, si la Ordenança s'hi posés seria nul·la de ple dret i no hauria d'aplicar-se.

En relació amb això, la Sala determina que la regulació de la jerarquia de residus, no pot qualificar-se com una disposició d'efecte directe, i que, en conseqüència, la seva aplicació immediata no s'oposa a l'aplicació del dret intern, en aquest cas, de la Ordenança de 2021, ja que l'article 4.3 de la Directiva no inclou una norma precisa i incondicional.

Quant als principis directors de la política europea de residus, com el conegut "qui contamina paga", el Tribunal considera que

En materia de residuos, la aplicación del principio de que quien contamina paga en el ámbito metropolitano y municipal puede expresarse también a través de sistemas de pago por generación, o de pago por uso de los

servicios, donde cada agente implicado - a diferentes escalas, desde el municipio al ciudadano, pasando por las actividades comerciales y económicas en general - haga frente a los costes directos de la cantidad y tipo de residuos que produce,

i aquests principis es van prendre en consideració en la regulació de la Ordenança, per la qual cosa, de nou, no es pot atendre al motiu d'anul·lació.

Pel que fa al càlcul de la taxa, la part actora, aporta informe de part amb consideracions econòmiques sobre la eficàcia de determinar una taxa pel servei de tractament de residus en base al consum de l'aigua, i la seva tesis és que no hi ha relació de causa-efecte entre aquestes variables, sinó que es relacionen amb el nivell de renda i altres factors com la densitat de població, serveis de turisme, hàbits d'higiene... Al respecte, el Tribunal considera que l'informe està ometent que la primera de les variables ve determinada pel nombre d'estances destinades a la preparació d'aliments o cuines, estances higièniques, fonts d'aigua, terrasses, jardins, piscines...

De Estos elementos son indicios que permiten presumir lógica y racionalmente, no sólo el volumen potencial de agua que la compañía de suministro de aguas debe garantizar, y que se retribuye con una parte fija de la factura, sino también el número de personas que pueden habitar la vivienda, y su renta o capacidad económica, ya que se trata de elementos, instalaciones y superficies exteriores - terrazas y jardines - directamente vinculados a esta última. Por ello, y de conformidad con las conclusiones de los estudios citados en el informe, que vinculan generación de residuos, a densidad de población, y capacidad económica o renta, debe admitirse que el volumen potencial y el consumo efectivo de agua son indicios a partir de los cuales también se puede presumir lógica y racionalmente el volumen de los residuos que potencial y realmente pueden generarse en las viviendas, a fin de establecer unas tarifas que aseguren el reparto del coste total de la prestación del servicio de acuerdo con la capacidad económica de los destinatarios, y con la proporción en la que generan o producen residuos.

La Sala fa seus els arguments del Tribunal de Justícia d'ela Unió Europea que considera que "en el estado actual del Derecho comunitario, no se opone a una

normativa nacional que establece, a efectos de la financiación de un servicio de gestión y eliminación de residuos urbanos, una tasa calculada sobre la base de una evaluación del volumen de residuos generado por los usuarios de dicho servicio y no sobre la base de la cantidad de residuos que realmente han generado y entregado para su recogida” (STJUE de 16 de juliol de 2009, assumpte C-254/08). Ara bé, en relació amb si la base imposable i el càlcul de la taxa comporta unes despeses manifestament desproporcionades pels establiments hotelers per atendre al consum d'aigua, acudeix a la doctrina del Tribunal Suprem que en sentència de 18 de novembre de 2003, va establir que el volum de l'aigua consumida ha estat tradicionalment al el paràmetre escollit per determinar el quantum de les bases imposables, ja que

en cuanto, a mayor consumo de agua, más utilización directa o indirecta de la red del alcantarillado, y, asimismo, y en proporción, más cantidad de residuos sólidos o basura se habrá producido o generado (...) Residuos que, ante la aleatoriedad de su cantidad, han sido correctamente cuantificados, en el presente supuesto, mediante la utilización de un factor objetivo, como es el volumen del agua consumida, que permite deducir, proporcionalmente, la cantidad de basura que el destino dado a esa agua puede, por término medio, producir.

Per tant, aquest motiu no és apreciat pel TSJ, que acaba desestimant íntegrament el recurs.

El mateix supòsit i idèntica resolució dona el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 1a) a altres Sentències pronunciades durant aquest període, com són: la núm. 2327/2023, també de 22 de juny [JUR\2023\318251], en què és ponent Virginia María de Francisco Ramos, en què es desestima el recurs contenciós-administratiu interposat, aquesta vegada, per SOREA SOCIEDAD REGIONAL DE ABASTACIMIENTO DE AGUAS SA, contra la Ordenança fiscal reguladora de les taxes metropolitananes de tractament i disposició de residus municipals de l'Àrea Metropolitana de Barcelona per 2021, tot traslladant els raonaments jurídics que s'acaben de veure per la identitat fàctica del supòsit, només alterada per la identitat de la recurrent, en aplicació del principi d'unitat de doctrina i seguretat jurídica. Les Sentències núm. 2331/2023, de nou, de 22 de juny

[JUR\2023\318263], i núm. 2328/2023, de 22 de juny [JUR\2023\318325], ambdues amb Isabel Hernández Pascual com a ponent, i AIGÜES DE BARCELONA, EMPRESA METROPOLITANA DE GESTIÓ DEL CICLE INTEGRAL DE L'AIGÜA, SA, com a part actora, amb idèntic resultat que les anteriors. La núm. 2326/2023, de 22 de juny [JUR\2023\318540], essent ponent Virginia María de Francisco Ramos, en què es desestima el recurs contenciós-administratiu interposat, de nou, per AIGÜES DE BARCELONA, EMPRESA METROPOLITANA DE GESTIÓ DEL CICLE INTEGRAL DE L'AIGÜA, SA. O la Sentència núm. 2332/2023, de 22 de juny [JUR\2023\318933], amb la mateixa ponent i idèntica part demandada, però recurs interposat, en aquest cas, per SOCIEDAD GENERAL DE AGUAS DE BARCELONA, S.A. (AGBAR), entre altres⁶.

2.4. Taxa d'ocupació del sòl, subsòl i vol del domini públic local

A la Sentència del TSJ (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 1a) núm. 2562/2023, de 30 de juny [JUR\2023\318296], amb Isabel Hernández Pascual com a ponent, es resol el recurs contenciós-administratiu interposat per RETEVISIÓN I SAU, contra l'Ordenança fiscal número 29 de l'Ajuntament de Begues, reguladora de la taxa d'ocupació del sòl, subsòl i vol del domini públic local.

El recurs indirecte es basa en la insuficiència i incorrecció de l'estudi tecnicoeconòmic en relació amb la base imposable i la quota de la taxa per ocupació del domini públic, en aquest cas, per ocupació de 2000 metres quadrats del Mont Els Comuns; així com pels factors o coeficients de correcció.

Així, la Sala haurà de determinar si els vicis o defectes de l'informe poden arribar a comprometre els elements essencials conformadors de la taxa, imprescindible per la liquidació del deute tributari, configurant-se com vicis substancials o merament formals, no permetent aquests últims una impugnació indirecta de la Ordenança .

⁶ Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 1a) núm. 2334/2023, de 22 de juny [JUR\2023\318949]; Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 1a) núm. 2330/2023, de 22 de juny [JUR\2023\318954].

El Tribunal Suprem va considerar insuficient l'estudi esmentat, i va anul·lar l'article 6 de la Ordenança, que no és d'aplicació a les liquidacions recorregudes, però en ser el mateix estudi per tota la Ordenança, la part actora considera que n'afecta tot l'articulat. En aquest sentit, argumenta que la valoració de la utilitat del domini públic per la instal·lació d'una torre de telecomunicacions, utilitza uns paràmetres pel càlcul del valor de la utilització o aprofitament especial que s'han de considerar incorrectes, inapropiats o inadequats. I això és així perquè, segons el seu parer, el valor del mercat es determina pel sumatori del valor cadastral mig del sòl urbà del municipi, dividit pel total de metres quadrats de la parcel·la urbana, i multiplicant un coeficient corrector previst per l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentals, neutralitzant-ho amb una unitat mínima de 100 metres quadrats per la liquidació de la taxa. Tot això, sense individualitzar factors de correcció com el d'impacte visual, o ambiental. Sobre aquests extrems, la Sala considera que

en cuando a la corrección de ese procedimiento, y de los correctores y su valoración no hay ninguna prueba que lo desvirtúe, y demuestre la falta de equivalencia de la tarifa con el valor de la utilidad del uso o aprovechamiento especial del dominio público en el hecho imponible al que se refiere (...) Disfrutando la apelante de una concesión de uso exclusivo, pues la finca se encuentra vallada, impidiendo cualquier otro uso de la misma, incluida como monte "Els Comuns", con el número 17 del Catálogo de los de Utilidad Pública de la providencia de Barcelona, y, según la demanda, ubicada en el Parque Natural del Garraf, paraje "Pla de la Bassa Llacuna", calificado en el PGMU de Begues como suelo no urbanizable de protección forestal, sin prueba que desvirtúe la intensidad del aprovechamiento en relación con las cualidades que pudiera tener la finca incluida en esa ubicación, y con esa calificación urbanística, no puede declararse la inaplicabilidad de los correspondientes coeficientes correctores, ni de la traducción numérica que de ellos se hace para la determinación la tarifa, sin disponer de prueba que excluya su incidencia en el valor de la utilidad.

Motiu pel qual desestima el recurs d'apel·lació interposat.

3. LA INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA

3.1. Autoritzacions ambientals i valors límits d'emissions

A la Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1547/2023, de 28 d'abril [JUR\2023\233770], essent ponent Capilla Hermosilla Donaire, es resol recurs d'apel·lació interposat per dos ciutadans contra l'Agropecuària i secció de crèdit de Soses, i l'Ajuntament de Soses.

D'acord amb els apel·lants, la sentència objecte de l'apel·lació confon la qualificació urbanística del sòl amb l'àrea de sensibilitat acústica; considera arbitrària la zonificació efectuada per l'Ajuntament; i qualifica d'improcedent considerar la llicència atorgada com un condicionant per acceptar la zonificació assignada.

Així, sol·liciten que s'anul·li la resolució que arxiva la seva denúncia, i que s'imposi per part de l'Ajuntament la obligació d'implementar les mesures correctores acústiques necessàries perquè els valor d'immissió acústica en l'ambient exterior mesurats des del seu domicili no superi els límits previstos per la zona de sensibilitat acústica moderada, o subsidiàriament, no superin els límits de la zona de sensibilitat acústica baixa, sense aplicar en cap cas el marge de permissivitat de 5 db a l'activitat.

Quant als criteris de zonificació ponderats a la sentència apel·lada, la Sala, en aplicació de la Llei 37/2003 i del Reial decret 1367/2007,

considera acertada la interpretació que efectúa el juez de primera instancia en su FJ segundo; en el que, tomando en consideración el uso predominante determinado por la superficie, termina concluyendo que ha de estarse al uso industrial como predominante y correspondiéndole la zona C2. Y esta es la interpretación que adopta el TS por ejemplo en sentencias de 15/1/2020 o de 20/7/2010.

Per la qual cosa, no aprecia el primer motiu relatiu a l'error en la interpretació de les normes.

En el mateix sentit pel que fa a l'arbitrarietat del Mapa de Capacitat Acústica, ja que l'Ajuntament ha aplicat de forma exacta els paràmetres legals i reglamentaris que el vinculen pel seu desenvolupament. I és que, com raona la

sentència d'instància, *“la existencia de otras alternativas de zonificación no implican la ilegalidad o la arbitrariedad en la opción dada por el Ayuntamiento”*.

Finalment, la Sala conclou que:

La intervención se manifiesta en la adopción de cuantas medidas sean adecuadas para la prevención de la contaminación acústica y en la adopción de aquellas que aseguren que no se supere ningún valor límite aplicable (sin perjuicio de lo dispuesto en materia de servidumbres acústicas). En todo caso, las autorizaciones, licencias u otras figuras de intervención se pueden revisar y ello no implica derecho indemnizatorio alguno.

De manera que, mentre la codemandada no superi els límits d'immissió assenyalats per la seva zona, l'Ajuntament no està obligat a actuar d'una manera específica, i per tant, es confirma la sentència de primera instància quant a l'avaluació de la decisió d'arxiu de l'Ajuntament un cop realitzades les oportunes medicions.

3.2. Planificació urbanística i qüestions ambientals

A la Sentència del TSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1309/2023, de 12 d'abril [JUR\2023\229242], en què es ponent Jordi Palomer Bou, es resol el recurs contenciós-administratiu interposat per un ciutadà contra l'aprovació de la modificació del Pla General d'ordenació del balcó del Ripoll, en l'entorn del carrer Covadonga i la Plaça Clara Campoamor (MPG-120), per part del Departament de la Vicepresidència i de polítiques digitals i territori, i l'Ajuntament de Sabadell.

La part recurrent afirma que s'ha procedit a l'aprovació definitiva de la modificació sense la preceptiva avaluació ambiental estratègica, ordinària o simplificada, i altres mancances substancials com l'absència del preceptiu informe de la Taula de Patrimoni de l'Ajuntament, i que es basa en un Pla Director que no ha sigut definitivament aprovat ni publicat, que també manca l'avaluació d'impacte de la ordenació urbanística en funció del gènere, que resultava preceptiva en una nova aprovació inicial i exposició pública per tractar-se de canvis substancials, amb l'afegitó que considera la motivació insuficient i espúria, per vulnerar i desvirtuar la catalogació de la finca del

recorrent. De forma subsidiària, si no s'aprecien aquests motius, el recorrent sol·licita que es fixi una indemnització a favor seu.

Quant a la motivació de la modificació, la Sala, atenent al seu contingut, conclou *“es claro que existió la debida motivación pues no sólo hay una motivación formal, sino que ésta es razonable y congruente con la realidad subyacente y está sostenida en un criterio técnico razonado, lo que excluye toda arbitrariedad”*.

Pel que fa a la manca d'informe de la Taula de Patrimoni, inexistència que es desprèn de l'ofici remès per la Generalitat en què no consta a l'expedient, i el seu caràcter preceptiu es deriva clarament del Pla especial de protecció dels béns arqueològics, mediambientals i arquitectònics de Sabadell ([PEP]BAMAS, text refós aprovat definitivament en data 15 de desembre de 2016, que malgrat no és vinculant sí resulta d'obligada emissió, una exigència clara que, a judici del Tribunal ha de comportar la nul·litat de la modificació de l'instrument de planejament urbanístic. Així mateix, el Decret 305/2006 també exigeix l'avaluació d'impacte de la ordenació urbanística proposada en funció del gènere, que de nou, es confirma que és inexistent en l'expedient.

D'altra banda, i malgrat aquestes mancances ja comporten la nul·litat de la modificació, el Tribunal continua analitzant els arguments de la part actora, en considerar que *“existen otros aspectos relevantes a tener en cuenta como son la existencia o no de modificaciones sustanciales entre la aprobación inicial y la aprobación provisional y si ello debió comportar un nuevo trámite de información pública”*, i en aquest sentit, de les modificacions introduïdes es deriva clarament la seva qualificació com substancials, en tant que afecten tant a zones verdes pel que fa a la seva qualificació i disseny, com a la delimitació i sostre dels plans de millora urbana, amb increments d'edificabilitat i delimitació de subàmbits, la qual cosa comportava una nova aprovació inicial i exposició pública.

Per últim, sobre la inexistència d'avaluació ambiental estratègica, la qual queda patent de l'ofici i per tant és indiscutible, la Sala recorda que no tindria major transcendència si hagués estat objecte d'avaluació ambiental en el seu moment, però en no ser així, i sabent que les determinacions del Pla poden

haver incidit en la situació ambiental precedent, en paraules del Tribunal “*no es concebible que el nuevo planificador pueda hacer reserva mental de una realidad como esta, por lo que el motivo debe ser asimismo estimado*”.

Així, estima el recurs interposat i declara la nul·litat de ple dret de la modificació del Pla general d'ordenació.

A la STSJC (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 1628/2023, de 3 de maig [JUR\2023\281461], amb Javier Bonet Figuerola com a ponent, l'Ajuntament d'Alt Aneu interposa recurs contra l'aprovació definitiva del Pla director urbanístic de revisió dels sòls no sostenibles de l'Alt Pirineu per part del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat.

L'Ajuntament considera que aquest instrument es condol d'un vici de nul·litat de ple dret per haver-se sotmès a una avaluació ambiental estratègica simplificada, quan en afectar espais inclosos a la Xarxa Natura 2000 s'hauria d'haver sotmès a avaluació ambiental estratègica ordinària. A banda, considera que hi ha una manca de justificació i motivació en no tenir en compte la realitat física i jurídica de l'espai, i una vulneració tant del principi de jerarquia normativa per no respectar el Pla territorial general de Catalunya, i el Pla territorial parcial del Pallars Sobirà i Aran, com del principi d'autonomia local per classificar el sòl i modificar la classificació assignada al planejament urbanístic municipal.

A la llum de l'article 6.1.b de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, i de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, la Sala comprova que cap de les zones afectades pel Pla es trobin incloses a la Xarxa Natura 2000, per la qual cosa, no es requeria una avaluació ambiental estratègica ordinària i era suficient en la seva modalitat simplificada, de manera que el motiu no pot prosperar.

Quant a la vulneració del principi d'interdicció de l'arbitrarietat, la Sala també ho rebutja, ja que “*basta examinar su documentación para observar que tal justificación está ampliamente tratada por comarcas, y por municipios, y en concreto, para el municipio de Alt Àneu, en la Memoria del PDAP se examinan uno por uno los diferentes núcleos afectados*”, de manera que el problema realment és el desacord amb la justificació del Pla, però això no és motiu de nul·litat del mateix.

Pel que fa al principi de jerarquia normativa, es recorda que, com afirma el lletrat de la Generalitat, *“el PDAP se sitúa en el mismo nivel jerárquico que el PDU del Pallars Sobirà, y precisamente por ello, el artículo 56 del Plan Director que nos ocupa, modifica el PDU del Pallars Sobirà, suprimiendo el artículo 67.2 de éste, que el recurrente considera vulnerado”*. Tampoc es troba cap determinació que contravingui el Pla territorial parcial, i recorda a la part actora que no aporta cap activitat probatòria en relació amb la insuficiència o error en les previsions del Pla que al·lega, per tant, torna a desestimar aquest motiu d'impugnació.

En relació amb l'abast dels Plans directors i la consegüent vulneració del principi d'autonomia local, la Sala deixa clar que no és cert que aquests instruments no puguin classificar el sòl, en aplicació de la Llei 3/2012, de 22 de febrer. No obstant això, en paraules del Tribunal,

el Plan Director que nos ocupa, al no derivar de la previsión contenida en el artículo 56.1.g) TRLU y teniendo en cuenta lo dispuesto en el artículo 56.6 del mismo texto normativo, no podría clasificar directamente suelo, y de hecho, no lo hace. Lo único que el PDAP hace es establecer unas previsiones de ámbito supramunicipal que van a tener que comportar necesariamente que determinados municipios, a través de la modificación/aprobación de las correspondientes figuras de planeamiento, adapten las mismas a las previsiones que establece el Plan Director impugnado (...) sin que en modo alguno se vulnere ni la autonomía municipal, ni el marco regulatorio que ofrece el artículo 56 TRLUC.

En definitiva, la Sala no pot atendre cap dels motius al·legats, i acaba desestimant el recurs contenciós-administratiu interposat en la seva totalitat.

4. RESPONSABILITAT AMPLIADA DEL PRODUCTOR DE RESIDUS D'APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS

A la STSJ de Catalunya (Sala Contenciosa-administrativa, Secció 2a) núm. 2183/2023 de 13 de juny [JUR\2023\318839], amb Capilla Hermosilla Donaire com a ponent, es dirimeix el recurs d'apel·lació interposat per la Fundació ECOTIC, contra l'Agència de Residus de Catalunya i el Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Mediambient, i viceversa.

L'objecte del litigi és la resolució de 5/2/2019 d'autorització com sistema col·lectiu de responsabilitat ampliada del productor d'aparells elèctrics i electrònics d'ECOTIC, la qual es revoca parcialment.

La sentència d'instància considera que l'article 43.2 del Reial decret 110/2015 no té base normativa de rang legal. Els productors tenen responsabilitat en la gestió dels residus però no en l'actualització de les instal·lacions municipals adequades pel dipòsit i emmagatzematge d'aquests residus, una obligació que no es trobaria emparada per la Llei 22/2011. Al recurs d'apel·lació se sosté que aquest article transposa la Directiva 2012/19/UE, i suposa el desenvolupament reglamentari de l'article 31.2 c) i e) de la Llei 22/2011. A tenor del disposat en aquests articles, el parer de la Sala és el de considerar que el Reial decret compleix amb el mandat de desenvolupament que li encomana la Llei 22/2011, erigint-se com a reglament executiu. Així, d'acord amb el Tribunal

En primer lugar, partimos de la norma traspuesta, la Directiva 2012/19/UE, en cuyo art. 12 en su primer apartado establece que, como mínimo, los productores han de financiar la recogida, el tratamiento, la valorización y la eliminación respetuosa con el medio ambiente de los RAEE. El art. 31 de la Ley 22/2011 habla claramente de la contribución de los productores en cuanto a los costes de gestión de los RAEE. Expresamente, el apartado a) del art. 45.3 del RD 110/2015 incluye como costes " La identificación, clasificación y almacenamiento de los RAEE entregados en las instalaciones de recogida y la adecuación de las mismas a las condiciones previstas en este real decreto". La sentencia considera que "la participación en la gestión de los residuos es ajena a la actualización de las instalaciones para dicha gestión, ya que esta actualización debe correr a cargo de las administraciones públicas y así se deriva, entre otros, de la DT 2ª del RD 110/2015. Pues bien, se considera que para alcanzar una recogida, tratamiento, valoración y eliminación respetuosa de estos residuos es consustancial que las instalaciones de los depósitos se adecuen a la normativa vigente.

En aquest sentit, recorda que el fet que comunitats autònomes i ens locals estiguin obligats a aplicar plans d'adaptació no suposa que hagin d'assumir les despeses íntegres d'aquestes adaptacions. De tal manera que s'estan implementant tècnicament tasques les despeses de les quals correspon

assumir al productor, estimant, doncs, l'argument esgrimit per l'Advocat de l'Estat.

En segon lloc, la sentència apel·lada considera que l'article 40 del Reial decret és nul de ple dret per limitar el dret fonamental d'associació, i l'Advocat de l'Estat argumenta que *“la exclusividad se impone para el sistema colectivo de responsabilidad ampliada pero no para la organización que elijan. Añade que el RD da oportunidad de elegir entre distintas figuras jurídicas siempre que carezca de ánimo de lucro”*. En relació amb aquesta qüestió, la Sala afirma que la norma indica que els sistemes col·lectius han de tenir com a finalitat exclusiva i excloent cobrir aquesta responsabilitat, però no se'ls prohibeix el desenvolupament d'activitats diferents. Basant-se en la jurisprudència del TS, considera que la llei no es dedica a limitar les actuacions dels sistemes col·lectius de responsabilitat, i per tant, no està d'acord amb la sentència d'instància.

En relació amb la crítica de la fórmula consagrada a l'Annex XVII.2, que inclou les despeses totals però no les reals de la gestió de residus, la Sala afirma que

No puede olvidarse que la norma se rige por el principio del principio de responsabilidad ampliada del productor, de manera que, en aplicación del principio de "quien contamina paga" el fabricante del equipo eléctrico o electrónico tiene la obligación de asumir la financiación de la gestión de los residuos que proceden de sus aparatos. La responsabilidad ampliada del productor, es un medio para estimular la prevención, el ecodiseño y la reciclabilidad de los aparatos. Al vincular al fabricante en la financiación de la gestión de los residuos se espera que se incentiven mejores diseños de los AEE que faciliten su desmontaje, reparación o reciclado o aumento de su vida útil (evitando la obsolescencia programada) y que, junto con la incorporación de un menor contenido en sustancias peligrosas, abaraten y mejoren la gestión de los residuos, siendo esta función el pilar de la aplicación de la responsabilidad ampliada del productor. El cálculo de la garantía conforme a los gastos teóricos es totalmente acogible y sólo resultará efectiva en caso de incumplimiento de las obligaciones de pago.

De nou, desestima el motiu al·legat per la recurrent.

Quant a la impugnació respecte que els instal·ladors i serveis tècnics siguin tinguts en compte com punts de recollida obligatoris, el Tribunal considera que la part pretén imposar una interpretació de l'article 15 del Reial decret en el sentit que la llista que incorpora s'erigeixi com *numerus clausus*, quan no s'aprecia que sigui aquesta la voluntat del legislador que utilitza el verb "podran". Així, la Sala argumenta que

En este sentido, también traemos a colación la sentencia de 30/3/2023 del TSJ de Madrid que recogía: "Por otra parte, el principio de recogida universal tiene por finalidad garantizar que allá donde se generen residuos de AEE, se asegure la existencia de una red suficiente para su recogida y correcta gestión posterior. Así, tal y como se recoge en el preámbulo del Real Decreto 110/2015, de 20 de febrero, "(...) los productores de AEE, a través de sus sistemas de responsabilidad ampliada, podrán organizar sus propias redes de recogida de RAEE domésticos o reforzar las ya existentes (...) La finalidad es que las redes de recogida de los productores aseguren y completen la totalidad de la recogida de RAEE, allá donde sea necesaria, de manera que al igual que la venta de aparatos se realiza en todo el territorio estatal, se disponga de establecimientos, instalaciones, contenedores o mecanismos de recogida que abarquen, de manera generalizada, toda la geografía nacional. (...)". Asimismo, el artículo 43.1 de la citada norma obliga a los productores a financiar la recogida y gestión de los residuos de AEE depositados en cualquiera de los puntos o redes de recogida definidos a lo largo de la norma, y el artículo 29.2 obliga a los productores a financiar las recogidas, aunque hayan alcanzado el objetivo mínimo". Si desde la autoridad competente se detecta que los instaladores y servicios técnicos, que auxilian en la tarea de los distribuidores y también de los productores, sirven de forma práctica como punto de recogida y, en aras a garantizar el principio de recogida universal, le es dable incluir tales condiciones en las autorizaciones de su territorio.

Pel que fa a la resta de motius, sobre incongruències omissives, repartiment de càrregues en el model de finançament, auditories... també son desestimats, per la qual cosa, s'estimen íntegrament els recursos plantejats per les Administracions, i es desestima el recurs interposat per ECOTIC.